

БЮЛЕТИН

НАЦИОНАЛНА ФЕДЕРАЦИЯ
НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ НА ИНВАЛИДИ

NATIONAL FEDERATION OF
EMPLOYERS OF DISABLED PEOPLE

София 1000, бул. "Дондуков" № 11; тел.: 02 986 53 09; тел./факс: 02 986 53 00;
e-mail: nfri@abv.bg; <http://www.nfri.bg/>

Година XIV, брой 5, м.април 2021 г.

В ТОВА ИЗДАНИЕ

1. Новини – стр.1 – стр.7
2. Проекти и програми – стр.7 – стр.9
3. Нашата консултация – стр.10 – стр.10
4. От медиите - стр.10 – стр.12

<http://buletin.nfri.bg/>

НОВИНИ

29 април - Европейски ден за солидарност между поколенията

и

10 години социална и солидарна икономика в България

На 28 април т.г. се състоя официалната церемония по случай отбелязването на „10 години социална и солидарна икономика в България“, по време на която в парк-комплекс „Камбаните“ – Асамблея „Знаме на мира“ беше извършена церемонията по откриването на

камбаните-символ на солидарността: камбана „Солидарност между поколенията“ и камбана „Социалната икономика за по-добър свят“.

Организираното от Министерството на труда и социалната политика събитие поставя акцент върху дългогодишната целенасочена политика в сферата на социалната и солидарна икономика, която създава работни места и нови услуги за хората, като отваря врати към икономика на иновациите и промяната.

„Социалната и солидарна икономика работи за намаляването на неравенствата в обществото и акцентира върху ученето през целия живот. Чрез нея се променят обществените нагласи и се дава по-лесен достъп до пазара на труда на хора от уязвимите групи“, заяви по време на откриването зам.-министърът на труда и социалната политика д-р Султанка Петрова.

Приветствие към гостите направи и председателят на НФРИ Е.Тодорова: „Днес, в 21-ви век, сме свидетели на радикалната промяна на целия свят и това ни напомня за ценностите, които оповести „Знаме на Мира“. Човечеството навлезе в Четвъртата индустриална революция, която ще бележи нашия живот през следващите години. В тази връзка е изключително важно да се върнем към изконните човешки идеали, които са въплътени в този комплекс. Камбаната със своите вибрации и мелодия е най-прекия път към човешката душа и нейната солидарност и съпричастност. Тези човешки ценности въплъщават идеята за „Камбана на социалната и солидарна икономика – символ за по-добър живот“. В глобалната икономическа трансформация към реализиране на „Зелената сделка“, към свят на изкуствен интелект, автоматизация и роботизация, 5 и 6 G мрежа, ценностите ни си остават извечни – солидарност и свобода. Нека „Камбаната на социалната и солидарна икономика“, да напомня на нас и следващите поколения, че сме преди всичко човеци!“

На събитието присъстваха представители на академичните среди, Български червен кръст, неправителствени организации и др.

Внесено становище в Националния съвет за хората с увреждания и в Министерство на здравеопазването

На работна среща между председателите на НФРИ Е.Тодорова и на НС на кооперациите на хората с увреждания М.Ангелова беше решено, чрез НСРХУ да бъде внесено общо становище по отношение дискриминационните текстове в ЕР на ТЕЛК ограничаващи хората с увреждания да работят.

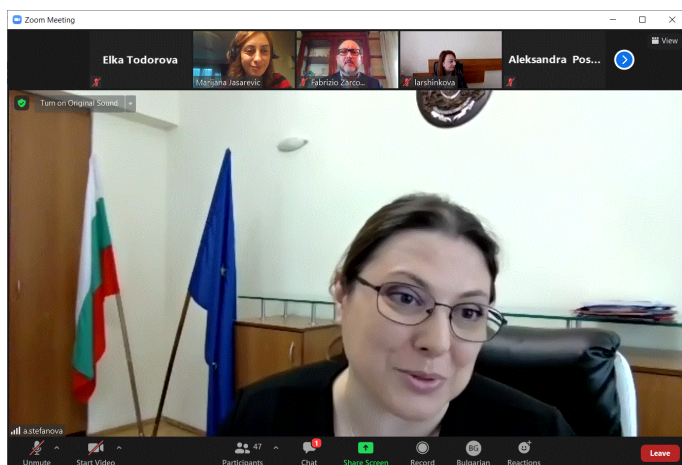
Издадените експертни решения преди години, с пожизнен срок, при определяне на условията на труд, противопоказни за здравословното състояние на освидетелстваните лица: за „всякакъв труд“ или с текст „без право на труд“, спрямо хората с увреждания са акт на дискриминация по признак „увреждане“ и ограничава правата на гражданите с увреждане при упражняване на правото им на труд. Дори работодател да има желание да назначи на работа лицето (в т.ч. при работа от разстояние с новите технологии), административния акт – експертното решение на ТЕЛК или НЕЛК, е пречка. В същото време тази дискриминационна норма обрича лицата с увреждания да не бъдат активна страна и да разчитат единствено на социални помощи и пенсии. Не малка част от тези граждани са с нужната квалификация и образование и възможности да полагат труд. Трудовото законодателство в страната е достатъчно гъвкаво и позволява почасова работа и различни форми на заетост.

Съгласно Закона за здравето и Наредбата за медицинската експертиза на работоспособността, органи по експертизата на работоспособността, чиито предписания са задължителни за изпълнение са: лекуващият лекар/стоматолог, ЛКК, ТЕЛК и НЕЛК. В резултат на издадени стари експертни решения на ТЕЛК и НЕЛК с пожизнен срок, в множество решения в „Противопоказни условия на труд“ е записан текст: „всякакъв труд“ или „без право на труд“. Експертните решения на ТЕЛК и НЕЛК са административен акт, издаван от институции към Министерството на здравеопазването, на основата на който хората с увреждания ползват права, в това число и да упражняват правото на труд.

В тази връзка предложението е:

1. В нормативната уредба и поднормативната уредба да се регламентира в преходни и заключителни разпоредби на Наредбата за медицинската експертиза, че „В издадените от ТЕЛК и НЕЛК пожизнени експертни решения, в точката определяща противопоказанията на труд, думите „без право на труд“ или „всякакъв вид труд“ се считат за заличени по служебен път.
2. В тези случаи лицата в работоспособна възраст, които нямат определени противопоказания на труд, могат да подадат заявление пред ТЕЛК и НЕЛК, да им бъдат преосвидетелствани единствено противопоказните условия на труд, съобразно заболяването им, без промяна на другите показатели от пожизненото експертно решение.

Семинари за представяне на доклад на Световна банка в областта на правата на хората с увреждания

НФРИ взе участие в семинари за представяне на доклад на Световна банка в областта на правата на хората с увреждания, проведени на 14 април и на 28 април 2021 г.

Във връзка с реализацията на проект с предмет: „Предприета реформа в областта на държавната политика за правата на хората с увреждания в Република България“, финансиран по Програмата на Европейския съюз (ЕС) за подкрепа на структурните реформи с изпълнител Световна банка и конкретен бенефициент дирекция „Политика

за хората с увреждания, равни възможности и социални помощи“ (ДПХУРВСП) към Министерството на труда и социалната политика (МТСП), бяха организирани семинари в две теми: 1) *подобряване на модела на оценяване на функционалните способности и индивидуалните потребности на хората с увреждания*; 2) *предоставяне на експертни препоръки за създаване на новата институционална структура в областта – Държавната агенция за хората с увреждания (ДАХУ).*

Съгласно проектните и договорни ангажименти, екипът на Световната банка проведе преглед на правителствени агенции за хора с увреждания от няколко държави от ЕС от гледна точка на обмяната на опит относно създаването на ДАХУ. След представен доклад от прегледа, бяха избрани 3 европейски държави, Франция, Чехия и Словения, чиито практики детайлно да бъдат анализирани, със специален фокус на мандата, целите, функциите, организационната структура, управлението, човешките ресурси, резултатите и цялостния опит с такива агенции.

Предвид финализиране на обследването на избраните държави-членки, включително анализа на действащата система в страната ни, семинарите бяха организирани за представяне на изготвения доклад за целите на бъдещото институционализиране на ДАХУ под патронажа на Световна банка. Презентациите бяха представени от водещите експерти в екипа на Световна банка.

Семинар за специализирани предприятия, членове на федерацията в гр.Велинград

НФРИ организира и проведе специализиран семинар за предприятия на хора с увреждания, членове на федерацията на 22 април 2021 г. в гр.Велинград, на тема: „Проект на Вътрешни Правила за планиране, разходване и отчитане на преотстъпените средства за интеграция на хората с увреждания и/или за поддържане и разкриване на работни места за трудоустроени лица по реда на чл. 178 от Закона за корпоративното подоходно облагане в Национално сдружение на работодателите на хората с увреждания”.

Обучението се организира от НФРИ без заплащане на такса за участие.

Участниците в семинара разгледаха източниците на средства за интеграция на хората с увреждания и/или за поддържане и разкриване на работни места за трудоустроени лица и направление на разходите в специализираните предприятия и кооперации за хора с увреждания в НСРХУ и планирането, отчитането и контрола на преотстъпените средства за интеграция на хората с увреждания и/или за поддържане и разкриване на работни места за трудоустроени лица.

Възможност за социалните предприятия, регистрираните в Регистъра на социални предприятия към МТСП

Предприятията регистрирани в Регистъра на социални предприятия към МТСП имат възможност да участват с проектно предложение по Компонент 2 „Подкрепа за осъществяването на социалната дейност и/или за постигане на социалните цели на социални предприятия, вписани в Регистъра на социалните предприятия“ на Фонд „Социална закрила“ (ФСЗ).

НФРИ подкрепи инициативата на „Работоспособни.бг“ ЕООД, член на федерацията, кандидатстващи с проект: "Трудова реализация на хората с увреждания - МИСИЯТА ВЪЗМОЖНА" като предостави декларация за подкрепа при кандидатстването им за безвъзмездна финансова помощ.

Подкрепа от НФРИ за професионална квалификация „Социален предприемач”

НФРИ внесе становище в МОН за подкрепа на инициативата на „Русенския университет Ангел Кънчев”, гр.Русе, за разкриване на специалност от нерегулираните професии „Социално предприемачество”, Професионално направление 3.4. Социални дейности, образователно-квалификационна степен „Магистър”, Професионална квалификация „Социален предприемач”.

Тези действия на академичната общност от университета насърчават обучителната подготовка за придобиване на умения и компетенции по социално предприемачество, включително в подкрепа на заетостта на неравностойни групи на пазара на труда и развитие на предприемачеството от и за хора с увреждания. В контекста са на целите и приоритетите на Националната концепция за социална икономика, Закона за предприятията на социалната и солидарна икономика и Националната стратегия за хората с увреждания 2021 – 2030 г.

Пазарът на труда е силно повлиян от ускореното навлизане на новите дигитални технологии в бита и бизнеса, което променя характера на трудовите отношения. Търсените умения стават все по-многообразни и предполагат професионална квалификация и нови умения.

Предвид на създалата се извънредна ситуация от пандемията в международен план, която породила преки негативни социално-икономически последици, нарушила икономическия тренд на развитие, внесе трудности за социалните предприятия, които основно са малки и средни бизнеси, повишаването на професионалното образование и квалификация по социално предприемачество е изключително наложително и все повече социални предприемачи от системата на НФРИ търсят специализирано обучение за развитие на своите компетентности.

Русенският университет „Ангел Кънчев”, гр.Русе, е основен партньор в международен консорциум от заинтересовани страни по проект INNOVENTER, насочен към обучение в Социално предприемачество чрез съчетаване на присъствено обучение и електронно базирани учебни материали. Включените представители в проектните дейности от НФРИ – социални предприемачи изразиха нееднократно необходимост от усвояване на нови знания и умения в променящата се бизнес среда и показаха дефицити в онлайн присъствието си за развитие на бизнесите си.

Броят на работещите възрастни непрекъснато нараства

Заради пандемията през април миналата година НОИ преизчисли служебно пенсиите на близо 260 хил. работещи възрастни. Около 78 хил. от тях са работили допълнително между 1 и 5 години. 14 хиляди са успели да си вдигнат пенсиите с допълнителни осигуровки, оставайки на работа между 5 и 10 години след пенсионирането, а 3900 българи са работили над 10 години след пенсия. Пенсионерите имат право на преизчисление и увеличение на парите си, ако продължат да работят и след датата на пенсионирането си, като внасят осигурителни вноски и това е основната причина, за да продължават да работят. Около 300 хил. българи, или над 14 % от всички пенсионери, продължават да

работят и след като се пенсионират, но всеки трети пенсионер, който продължава да работи, успява да увеличи парите си само с 1 до 5 лв. А хората, постигнали вдигане на пенсиите си между 10 и 15 лв., са едва 26 хил. души. Под 1 лев допълнително получават над 43 хил. души, които продължават да се трудят.

От тази година преизчисляването ще се прави по служебен ред, припомниха от НОИ. При него обаче ще се отчита само допълнителният осигурителен стаж, придобит след пенсионирането. Тоест увеличението на пенсията ще се дължи единствено заради по-високия коефициент на стажа, придобит след излизане в пенсия. Доходите и внесените осигуровки обаче няма да се вземат предвид. Това служебно преизчисление ще се извършва от 1 април на всяка година с данните за придобития от лицата стаж след пенсионирането до края на предходната календарна година.

Ако работещ пенсионер иска да бъде отчетен и доходът, върху който са правени осигуровки, ще трябва да подаде специално заявление за преизчисляване. Тогава увеличението не е гарантирано, а се получава само ако новите данни дават по-голям размер на пенсията. В противен случай тя не може да бъде намалена, а остава старата сума. През януари са подадени над 3000 такива заявления за специално преизчисление, като в тези случаи пенсията се преизчислява от първо число на месеца, следващ този, в който е подадено заявлението.

Все повече, обаче, са и хората, които трябва да чакат да им се отпусне пенсия за старост, защото нямат достатъчно осигурителен стаж - 8 % от пенсионерите, или 127 858 души, са с пенсии, отпуснати с недостатъчен стаж през 2019 г. През миналата година право на пенсия за старост получаваха мъжете и жените на възраст 66 г. и 6 месеца и поне 15 г. трудов стаж. Това ни нарежда на едно от първите места по изискуема възраст за този вид пенсия в ЕС. Засега българската пенсионна реформа предвижда постигането на пенсионна възраст и за двата пола от 65 години чак през 2037 г., като изискуемият осигурителен стаж ще е 40 години.

ПРОЕКТИ И ПРОГРАМИ

Агенцията за хора с увреждания /АХУ/ обяви конкурс за финансиране на проекти за започване и развитие на самостоятелна стопанска дейност на хората с увреждания

Краен срок: 17.30 часа на 25.05.2021 г.

Обявен е конкурс от АХУ за финансиране на проекти за започване и развитие на самостоятелна дейност на хората с увреждания. Общите условия на които трябва да отговарят хората с увреждания, за да кандидатстват за финансиране са:

- Да бъдат физически лица с трайни увреждания, с 50 и повече от 50 % определена намалена работоспособност, съгласно решение на ТЕЛК/НЕЛК.
- Да нямат учредено еднолично предприятие, независимо дали е действащо или недействащо, както и да са участващи като съдружници в други търговски дружества.

- Физическото лице - собственик на едноличното предприятие, е задължено след извършване на предвидените основни дейности, активно да работи само в него и в негов интерес.

Размерът на исканото финансиране за едно конкурсно предложение не може да превишава сумата от 20 000 лв., като собствено участие не е необходимо.

Дейностите, които могат да се изпълняват в рамките на проекта се делят на две групи:

- ❖ първа група се отнасят за инвестиционните дейности, чиято продължителност не може да бъде по-голяма от 4 (четири) месеца;
- ❖ към втора група дейности се отнасят дейностите, които предстои да се изпълняват след приключване на инвестиционните такива. Продължителността им не може да бъде по-малка от 36 (тридесет и шест) месеца.

Средствата се отпускат за покриване само на инвестиционни разходи, като учредяване на ново предприятие, строително-ремонтни работи, оборудване на разкриваните работни места, едно от които задължително е на собственика на предприятието, стартов минимален оборотен капитал, краткосрочен обучителен курс за собственика на предприятието.

По-подробна информация в Методиката за финансиране на проекти за започване и развитие на самостоятелна стопанска дейност на хората с увреждания, публикувана в сайта на Агенция за хората с увреждания, рубрика Проекти/Програми, самостоятелен бизнес: <https://ahu.mlsp.government.bg/home/>

Допълнителна информация:

- Конкурсната документация можете да намерите в Интернет страница на АХУ в рубрика: Проекти/Програми, самостоятелен бизнес.
- Проектните предложения с изискваните документи се подават в папка подредени систематично, по ред описан в таблица за административно съответствие, Приложение 4, с придружително писмо в деловодството на Агенцията за хората с увреждания /АХУ/ по един от следните начини:
 - На място, в офиса на АХУ, на адрес: гр. София, 1233, ул. "Софроний Врачански" № 104-106, на електронен носител /подписани и сканирани/ или на хартиен носител, придружен с електронен вариант на същите документи.
 - Чрез лицензиран пощенски оператор с обратна разписка с пощенско клеймо или чрез куриер, не по-късно от крайния срок за подаване на проектите за конкурса, на електронен носител /подписани и сканирани/ или на хартиен носител, придружен с електронен вариант на същите документи.
 - По електронен път, при условията и по реда на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги, или подписани и сканирани на посоченият електронен адрес на АХУ - e-mail: ahu_ssd@mlsp.government.bg

Непосредствено след подаване на проектното предложение всеки кандидат е длъжен да изиска от АХУ входящ номер, с който е заведено проектното предложение в деловодната система, не по-късно от крайния срок за подаване на проектните предложения.

Телефони за справка в АХУ: 02/ 931 80 95, 832 90 73

Открит е прием за кандидатстване по Програма Програма "Европа" на Столична община

Краен срок: от 05.04.2021 г. до 17:00 ч. на 05.05.2021 г.

За тринадесета поредна година, Програма "Европа" на Столична община подпомага сътрудничеството между гражданското общество и местната власт в прилагането на добри европейски практики на местно ниво.

Електронните формуляри за кандидатстване по Програма „Европа“ 2021 са активни на сайта на Програмата www.evropa-so.bg в рубрика „Кандидатствай тук“ по всяка от четирите одобрени от Столичния общински съвет приоритетни области.

Проектните предложения се подават само по електронен път на сайта на Програма „Европа“ www.evropa-so.bg.

На 12.04.2021 г. от 10:00 ч. и на 16.04.2021 г. от 10:30 ч. ще се проведат информационни дни по процедурата за кандидатстване по Програма "Европа" 2021. Информационните дни ще се проведат онлайн през системата Cisco Webex, като информация за срещите е публикувана на сайта на Програмата.

Участие в информационните дни ще вземат Председателят на Програмния съвет на Програма „Европа“, Екатерина Йорданова, координаторът и експертите на Програмата.

По време на информационните дни ще бъдат направени разяснения по документите за кандидатстване, както и ще бъде отговорено на поставени въпроси.

Консултации, освен по време на информационните дни, ще бъдат давани и електронно, чрез изпращане на въпроси на формата за контакт на сайта на Програма „Европа“ в меню „Кандидатствай тук/ [Въпроси](#)“ до 5 дни преди крайния срок за кандидатстване. Всички въпроси и отговори ще бъдат публикувани на интернет страницата на Програма „Европа“ в меню „Кандидатствай тук/ [Отговори](#)“.

Всички документи и условия за кандидатстване можете да намерите на интернет страницата на Програма „Европа“ www.evropa-so.bg

НАШАТА КОНСУЛТАЦИЯ

Нови образци на заявления за преизчисляване на пенсии

Нови образци на заявления за преизчисляване на пенсии и за прехвърляне на средства във фонд „Пенсии“ са в сила от 2021 г., съобщиха от Националния осигурителен институт (НОИ). От института припомнят, че лицата, на които е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст с начална дата до 31.12.2020 г. с намален индивидуален коефициент, могат да поискат в срок до 30.06.2021 г. преизчисляването ѝ без намаление на индивидуалния коефициент. Заедно с това те трябва да заявят прехвърлянето на средствата от индивидуалната си партия в универсален пенсионен фонд към фонд „Пенсии“. За целта в териториалното поделение на НОИ, което изплаща

пенсията, трябва да се подадат две заявления по образец. Формулярите могат да се изтеглят от сайта на НОИ.

ОТ МЕДИИТЕ

Брандовете, които не са част от “дигиталната трансформация”, губят пазарни позиции

Източник: Economy.bg

„Бизнесът трябва да използва дигитални решения, за да подобри физическото си присъствие. Бизнесът трябва да е готов за реформиране и трансформация, за да отключи пълния потенциал на голямата дигитална промяна.“

Отношенията между бизнеса и потребителите са особено предизвикателни в дигиталния свят. Докато компаниите изграждат своята дигитална идентичност, клиентските очаквания нарастват. Това отбелязва в свой анализ Джо Багли, вицепрезидент във VMware и главен технически директор за региона EMEA.

Проучване на компанията сочи, че мнозинството от хората се интересуват от цифровите технологии. Нещо повече – 42% от европейските потребители възприемат по-скоро с интерес, отколкото с безпокойство все по-засилената роля на дигиталното преживяване. Същото проучване показва, че 46% от потребителите избират определен бранд заради предоставянето на допълнителни дигитални възможности. Това са положителни новини за компаниите, които преосмислят, адаптират или създават новата дигитална стратегия днес.

Въпреки очакванията за подобро дигитално преживяване, много от потребителите остават с усещане, че техните потребности са подценени - факт, който не може да се пренебрегва от компаниите. Например, във Великобритания се наблюдава тенденцията водещи модни бутици да бъдат изместени или придобити от техни онлайн конкуренти, които първи са завладели дигиталния пазар.

Дигиталната свързаност подобрява качеството на работа, свободното време и ежедневието на потребителите. В стремежа си да подобрят разнообразието от цифрови услуги и да се отличат от конкуренцията, бизнесите все повече разчитат на технологиите.

Добрата новина е, че сега 60% от потребителите се определят като “дигитално любопитни” или “дигитални изследователи”. От бизнес гледна точка, това създава аудитория, която може и иска да ползва дигитални продукти и услуги. Дори може да се каже, че потребителите са се пристрастили към иновациите, пример е практиката да се купува нов смартфон всяка година заради подобрена функционалност или дизайн. От комфорта на домовете си, потребителите се възползват от предимствата да поръчват продукти и услуги “до поискване”, без ограничение за локация, наличност или време в сравнение с покупката на живо.

В допълнение към това социалните медии засилват тази тенденция, като предлагат “дигиталните рафтове” директно в платформите си. През октомври 2020 Instagram пусна нова услуга “Shop”, предоставяща възможността на ползвателите на социалната мрежа да разглеждат продукти, да добавят в “Любими”, да създават списъци и да пазаруват през приложението на мобилното си устройство.

В сферата на финансите удобството на мобилното банкиране премахва нуждата от лично посещение в банковия клон и клиентите могат да нареждат преводи, да изискват становища и да изпращат запитвания чрез мобилно приложение, чатботове и други канали. Така мобилните приложения се превръщат в нов банков клон. Пример са компании като Revolut, които предоставят възможност за лесни международни преводи и закупуване на криптовалути. С всички тези впечатляващи технологии, потребителите се доближават повече до това да действат като пионери, отколкото като последователи.

Брандовете, които не са част от “дигиталната трансформация”, могат да загубят позициите си на пазара и да се изложат на дългосрочен риск. Опитните бизнеси са в конкуренция с младите претенденти. 44% от потребителите са готови да загърбят лоялността си към бранда и да се обърнат към конкурент, ако дигиталните им очаквания не са оправдани. Само 15% споделят, че са готови да останат лоялни.

Според проучване на Forrester 82% от изпълнителните директори свързват качеството на клиентското преживяване с приходите. Докато едни организации правят опити за засилване на клиентските взаимоотношения в дигитална среда, други не разглеждат тази перспектива в близкото бъдеще. Дигитализацията на съществуващи продукти или услуги вече не е достатъчна. Клиенти се печелят чрез идентифициране на нови пазарни ниши, капитализация на най-модерните технологии и подобряване на стандарта за потребителско преживяване чрез последните дигитални решения.

Значението на дигиталната трансформация е ясно - компаниите трябва да изградят дигиталната си стратегия с фокус върху потребителското изживяване и това е ключов фактор за промяната. Важно е да се следят тенденциите в потребителските желания и нужди, както и да се адаптират спрямо промените в потребителското поведение, за да остане един бизнес привлекателен, социално релевантен и доходоносен.

В този непредвидим свят, когато нито един бизнес или правителство не могат да предположат какво ще се случи, ще бъдем свидетели на постоянна промяна, отбелязва анализът. До голяма степен лидерството ще се определи от възможността всяко приложение да бъде достъпно на всеки облак от всяко устройство, безопасно и бързо. Достъпът до развиващи се технологии, от интернет на нещата до изкуствен интелект и машинно обучение, ще допринесе за ново изживяване от последно поколение приложения.

Организациите днес се сблъскват с новата реалност. Вече не е достатъчно да бъдеш “дигитализиран”, а трябва да си “дигитален по природа”. В този смисъл бизнесът трябва да използва дигитални решения, за да подобри физическото си присъствие и да подобри онлайн услугите си. Нуждата от иновации ще бъде задоволена от създаването на нови продукти и услуги чрез дигиталните възможности, които имат предимствата на достъпност, бързина, привлекателност и удобство.

Засищането на дигиталния потребителски глад трябва да бъде както предупредителен сигнал, така и възможност за всички. Бизнесът трябва да е готов за реформиране и трансформация, за да отключи пълния потенциал на голямата дигитална промяна.